

Verksamhetsberättelse 2024

Barn- och ungdomsnämnden

Innehåll

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning	3
Händelser av väsentlig betydelse	4
Förväntad utveckling.....	4
Ekonomi	6
Resultat 2024	6
Kommunala enheter	7
Investeringar.....	9
Uppföljning av mål och inriktning	11
Målredovisning och målbedömningar.....	11
Strategiska utvecklingsuppdrag.....	17
Uppföljning av nämndens verksamhet.....	19
Planer och program	19
10-årig lokalförsörjningsplan.....	19
Internkontroll.....	19
Verksamhet som utförs av privat utförare.....	20
Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer.....	22
Volymutveckling.....	22
Personal	23
Nämndindikatorer	24

Övriga bilagor

- Bilaga 1 Uppföljning av lokalförsörjningsplan
- Bilaga 2 Internkontrollrapport
- Bilaga 3 Uppföljning av förvaltningens verksamhetsplan

Nämndens uppdrag

Barn- och ungdomsnämnden ska inom kommunen svara för kommunens ansvar och verksamhet enligt följande:

- förskola
- förskoleklass
- grundskola
- anpassad grundskola
- fritidshem och öppen fritidsverksamhet
- särskilda utbildningsformer
- annan pedagogisk verksamhet

Ovanstående ska utföras i enlighet med vad som stadgas i skollagen och övriga till ansvarsområdet hörande författningar.

Nämnden är styrelse för utbildningen inom sitt ansvarsområde och svarar för myndighetsutövning inom området.

Nämnden fullgör de uppgifter som ankommer på vårdgivaren för den medicinska och psykologiska delen av elevhälsan i nämndens ansvarsområden.

Nämnden ska även genom egna beställningar eller i samverkan med andra kommunala eller regionala organ svara för skolskjuts.

Nämnden ska även:

- besluta om utdelning från vissa donationsstiftelser för skoländamål
- företräda kommunen vid samverkan med statliga organ inom ansvarsområdet

Verksamhetsberättelsen är en uppföljning av barn- och ungdomsnämndens samlade verksamhet för 2024 utifrån bland annat reglemente, internbudget och förvaltningens verksamhetsplan. Utifrån uppföljningen och revisionsberättelserna för nämnder och styrelser prövar kommunfullmäktige frågan om ansvarsfrihet i styrelser och nämnder. Genom en uppföljning utifrån mål och resultat kan slutsatser dras för att ta fram planer och aktiviteter för fortsatt utveckling. Syftet med uppföljning är att säkerställa att verksamhetens resurser används till det som avsetts, få god ekonomisk kontroll och att säkerställa att verksamheten bedrivs inom tilldelade ramar och i linje med målen för god ekonomisk hushållning.

Året i korthet utifrån nämndens uppdrag och inriktning

Måluppfyllelse

Nämndmålen maximalt lärande, likvärdiga möjligheter och lust och engagemang bedöms delvis uppnås per helår 2024. Bedömningen baseras på en sammanvägning av resultat, aktiviteter och nämndindikatorer. Merparten av aktiviteterna i verksamhetsplanen har genomförts under året. Ett fåtal omfattande aktiviteter fortsätter under 2025.

Nämndmålen kring medarbetare har delvis uppnåtts under året. Vi ser en oroande utveckling kring sjukfrånvaron som ökar. Merparten av aktiviteterna i verksamhetsplanen har genomförts under året, vissa aktiviteter förväntas få effekt först 2025.

Året har präglats av anpassningar av verksamhetens organisationer till ett minskande barn- och elevantal och därav lägre intäkter. Organisationsförändringar inom kommunala verksamheter gör att målet om god ekonomisk styrning uppnås.

Helårseffekt av lokalanpassningar genomförda 2023 samt delårseffekter av anpassningar under 2024 har gett resultat. Behov av fortsatt översyn och anpassning av kapacitet är dock av vikt för att framöver uppnå målet om kostnadseffektivt lokalutnyttjande.

Utvecklingsarbete

Språk har på olika sätt fortsatt varit fokus i förskolan under året. Det har innefattat både fortsatt arbete med språkutvecklande arbetssätt för barnen i förskolan men även språkhöjande insatser för medarbetare i förskolan.

Under året har arbetet med att öka närvaron i förskolan fortsatt pågått. Skolinspektionen har med stöd i 26 kap.19 och 20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning i Linköpings kommun (förskolan Fogdegatan 60A) avseende arbetet för att fler barn ska delta i utbildningen i förskola. Av beslutet framgår bland annat att Skolinspektionen bedömer att Linköpings kommun i hög utsträckning gör aktiva och strategiska ansträngningar för att öka deltagandet i förskolan.

Behörigheten till gymnasiet för eleverna i årskurs 9 är lägre än föregående år och störst minskning jämfört med tidigare år står flickorna för. Flickornas meritvärde har sjunkit medan pojkarnas har ökat. Insatser och aktiviteter kopplade till matematik, svenska/svenska som andraspråk och ökad närvaro är fortsatt prioriterade områden som behöver utvecklas inom grundskolan.

Trygghet och studiero är centralt för att elever ska lyckas i skolan. En ökning av upplevd otrygghet i skolenkät innebär ett fortsatt behov av prioritering för att motverka hot och våld och få en trygg miljö i skolan. Antalet anmälningar om befarade kränkningar har ökat under både vår- och hösttermin 2024.

I samband med budget 2024 tilldelades barn- och ungdomsnämnden, tillsammans med flera nämnder och bolag, uppdraget att skapa en projektgrupp och ta fram en plan för framtidens Anders Ljungstedts skola (ALG). Fokus är att se över hur lokalerna och förutsättningarna kan nyttjas tvärsektionellt samtidigt som mervärde skapas för yrkesprogrammen, KF § 378, 2023-11-21. Uppdraget har genomförts genom tillskapandet av en politiskt styrd projektgrupp under 2024 med deltagare från Utbildningsförvaltningen, Kultur- och fritidsförvaltningen, Lejonfastigheter och Visit Linköping. Intentionerna i uppdraget har omhändertagits och dokumenterats i en avslutande rapport från projektgruppen. Utöver detta så har uppdraget även införlivats i det sedan tidigare uppstartade

projektet med att utveckla och anpassa ALG:s lokaler för att omhänderta behov inom anpassad grund- och gymnasieskola.

Ekonomi, belopp mnkr

Ekonomi	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse	Bokslut 2023	Avvikelse prognos helår, delårsrapport augusti 2024
Verksamhetens nettokostnader	3 892	3 906	14	3 887	0
Investeringar, netto	14	26	13	10	0

Händelser av väsentlig betydelse

Väsentliga händelser under 2024:

- Enligt tidigare beslut i barn- och ungdomsnämnden avvecklades tolv förskolor samt Rappestad skola i augusti 2024. Detta för att effektivisera nämndens lokaler. Barn, elever och medarbetare har fått nya placeringar. Utflyttning och mottagande på nya förskolor och skolor har föranletts av planering och god samverkan vilket har bidragit till en god övergång för barn, elever och medarbetare.
- I december 2023 beslutade riksdagen om en förändrad timplan för grundskolan. Det innebär att undervisningstiden justeras mellan olika stadier; elever i åk 1-3 samt 7-9 får mer undervisningstid och att elever i årskurs 4-6 får mindre undervisningstid. Vid barn- och ungdomsnämndens sammanträde i februari togs beslut om lokal timplan för varje årskurs. Den förändrade timplanen medförde att barn- och ungdomsnämnden i april beslutade om justerad resursfördelning.
- Vid läsårsstart 2024/25 omvandlades de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna inom autism, språkstörning och hörsel till resursskolor. Den kommunövergripande särskilda undervisningsgruppen Bryggan finns fortfarande kvar men har delvis förändrat sin inriktning genom att till läsårsstart innefatta akutskola och Bryggan insats. Bryggan kartläggning kvarstår. Antalet platser på resursskolorna och Bryggan omfördelades. I samband med detta förändrades resursfördelningsmodellen för berörda verksamheter.
- Samplanering infördes i förskolorna under 2024. Under oktober månad genomfördes en uppföljning av samplanering med medarbetare och chefer. Beslutet förändras då det i uppföljning inte visat sig ha önskvärd effekt. I november reviderades beslutet för att i högre utsträckning kunna organisera och anpassa organisationen till den lokala kontexten.

Förväntad utveckling

Demografi

Den förändrade demografin med färre barn i de yngre åldrarna fortsätter påverka förskolor och grundskolor de närmaste åren. Årets prognos pekar på lägre barn- och elevsiffror än vad som redovisades i 2023 års prognos. Antalet barn i förskoleåldern prognostiseras att fortsätta minska fram till 2027, för att nå 2024 års nivå under år 2029 och sedan fortsätta i en uppåtgående trend under resterande planperiod. Den minskning som varit i förskolan får effekt från 2026 och framåt i grundskolans lägre åldrar. För årskurs 7-9 minskar elevantalet från 2032. Fram till dess är elevantalet stabilt. I anpassad grundskola är det elever i åk 7-9 som ökar de närmaste åren. Utökning av elevplatser för att möta denna ökning är påbörjad men behöver fortsätta.

Det finns flera faktorer som påverkar befolkningsprognosen framåt och osäkerheten är därför stor avseende uppgången. 2024 verkar antalet barn i de yngsta åldrarna vara något färre än vad som

förutsågs i prognosen för 2024. Framåt behöver det därför bevakas hur prognosen utvecklas och lokala anpassningar av lokaler och organisation behöver vidtas vid behov för att minska överkapaciteten.

Minskat antal barn i förskolan

Antalet barn i förskoleåldern minskar vilket medför att behovet av att nyanställa personal minskar. Det möjliggör en omställning i organisationen som går från att förlita sig på timvikarier till att i större utsträckning använda tillsvidareanställd personal. Samplanering infördes i förskolorna under 2024. Avsikten med samplanering var att grundbemanningen i förskolan skulle vara sådan att det inte uppstår behov av timvikarier för frånvarodag 1 till och med dag 14. Under oktober månad genomfördes en uppföljning av samplanering med medarbetare och chefer. Beslutet förändras då det i uppföljning inte visat sig ha önskvärd effekt. I november reviderades beslutet för att i högre utsträckning kunna organisera och anpassa organisationen till den lokala kontexten.

Det finns en utmaning i förskolan att få vikarier till vakansprövade tjänster, dag 15-6 månader. Tjänsterna tillsätts idag till del med timanställd personal. I december 2024 startade en pilot med bemanningspool med tillsvidareanställda barnskötare. Dessa tjänster ska då ersätta vakanser som är från dag 15 till 6 månader. De första rekryteringarna är genomförda och de nyanställda har tillträtt sina tjänster. Piloten genomförs under ett år och följs upp löpande. Anpassningar görs utifrån behov.

Resultat i grundskolan

Många insatser vidtas på skolorna för att öka elevernas resultat. Insatserna behöver fortsatt utvecklas. Den ökade frånvaron får stor påverkan på elevresultaten och fortsatta insatser behöver göras för att minska frånvaron och den psykiska ohälsan.

Trygghet och studiero

Många elever upplever trygghet och studiero men det finns elever som uppvisar störande, oroliga och normbrytande beteende. Verksamheten behöver fortsätta utvecklas för att hantera detta och samverkan mellan olika förvaltningar och myndigheter behöver utvecklas.

Ekonomi

Med en ekonomi i balans vid utgången av 2024 är förutsättningarna inför kommande år goda. Organisationernas förmåga att anpassa sig efter den demografiska utvecklingen blir väsentlig för en fortsatt ekonomi i balans. Om utvecklingen med en större andel barn och elever i fritidshem och i anpassad grundskola kan omprioriteringar inom nämndens ansvarsområde förväntas även de kommande åren.

Ekonomi

Resultat 2024

Resultat 2024, belopp i mnkr

Verksamhet	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse	Bokslut 2023
100 - Nämnd- och styrelseverksamhet	2	2	0	2
400 - Öppen förskola	17	17	0	17
407 - Förskola	1 141	1 141	0	1 138
412 - Pedagogisk omsorg	3	6	3	4
415 - Öppen fritidsverksamhet	12	10	-2	11
425 - Fritidshem	318	312	-6	314
435 - Förskoleklass	125	125	0	124
440 - Grundskola	2 122	2 123	1	2 074
443 - Anpassade Grundskolor	124	131	7	119
921 - Utbildningsförvaltningen	41	39	-2	43
Summa nettokostnader	3 906	3 906	0	3 846
Resultat nämndens enheter	-14	0	14	41
Summa nettokostnader inkl. kommunal verksamhet	3 892	3 906	14	3 887
<i>varav kostnader</i>	<i>3 413</i>	<i>3 487</i>	<i>-73</i>	<i>4 344</i>
<i>varav intäkter</i>	<i>-478</i>	<i>-419</i>	<i>59</i>	<i>-457</i>

Analys och kommentar

Barn-och ungdomsnämndens ansvarsområde visar sammantaget för 2024 ett överskott på 14 miljoner kronor, de kommunala enheterna står för hela överskottet.

Nämndens ansvarsområde är den ekonomiska ram som barn-och ungdomsnämndens tilldelats av kommunfullmäktige och kan indelas i hemkommunuppdrag och resultat för de kommunala enheterna. Nämndens hemkommunuppdrag innebär nämndens grundläggande myndighetsansvar och ekonomiska ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till barnomsorg och skola. Barn-och ungdomsnämndens ram för år 2024 är 3 906 mnkr.

De kommunala enheterna är utförare av verksamheten och får ersättning av nämnden utifrån beslutad resursfördelning för att utföra sina uppdrag. De kommunala enheterna budgeterar nollresultat.

Hemkommunuppdraget

Förskola

Förskolan visar ett överskott på 1,8 miljoner kronor för helåret.

Den pedagogiska omsorgen har uppvisat ett överskott under året, på grund av färre inskrivna barn. Detta beror på avveckling av den kommunala verksamheten per den sista december 2023 och en minskning inom fristående verksamhet.

Antalet barn inom förskolan har följt budgeterat antal väl, det är enbart en lite ökad kostnad kopplat till något fler barn än budgeterat. Det är inom fristående förskolor som barnantalet har överstigit budgeterat antal. Det högre barnantalet inom fristående förskolor har även genererat ökade kostnader för lokalersättning. Kostnader för tilläggsbelopp/extra ordinärt stöd har också varit högre än budgeterat under hela året. Den planerade försäljningen av en bostadsrätt har inte genomförts, vilket

har inneburit uteblivna intäkter. Trots dessa ökade kostnader har högre intäkter från föräldraavgifter och lägre kostnader för pilotprojektet språkhöjande insatser bidragit till en ekonomi i balans.

Grundskola och fritidshem

Grundskolan inklusive fritidshem har högre kostnader än budgeterat med cirka 8 mnkr. Utmaningar kvarstår kopplat till demografiutvecklingen då antalet elever främst inom grundskolan minskar i snabbare takt än vad den senaste befolkningsprognosen visar. Samtidigt som elevantalet i skolan minskar ökar andelen elever som nyttjar fritidsverksamheten. Ekonomiska konsekvenser ger minskade kostnader för grundskolan och ökade kostnader för fritids, som till del vägs upp av fler inbetalda föräldraavgifter.

Kostnaderna ökar för skolskjuts, extraordinärt stöd, lokalkostnader och elever bosatta i Linköping som har skolplacering i en annan kommun. Ett antal bostadsrätter har också under året byggts om från verksamhetslokaler till bostäder. Arbetet har tagit längre tid än förväntat vilket gjort att inga intäkter för försäljning har inkommit medan kostnader har upparbetats.

Anpassad grundskola

Resultatet för anpassad grundskola är ett överskott på cirka 7 mnkr. Avvikelsen beror både på färre elever än budgeterat och att färre elever än budgeterat har omfattande stödbehov. Kostnaden för skolskjuts samt för elever bosatta i Linköping som har skolplacering i en annan kommun överstiger dock budgeten.

Lokalkostnader

Lokalkostnaderna för året överstiger budget med cirka 6 mnkr vilket är en procentuell avvikelse om cirka 0,9%. Överlag har hyresökningarna under en period varit högre än nämndens ramtilldelning kopplat till prisuppräkning, vilket har bidragit till att lokalkostnadernas andel av den totala ramen har ökat. Det är främst lokalkostnader inom grundskolan som varit högre än budgeterat. Viss kostnadsökning ses även inom lokalersättning till fristående förskolor, på grund av att antalet barn inom fristående förskolor varit högre än budgeterat.

De största avvikelserna där kostnaderna har blivit dyrare än budgeterat hör till följande objekt: Ulleviskolan, Tunvallaskolan, Vreta kloster skola, Linghamsskolan utemiljö samt Vidingsjöskolan.

Central administration

Utbildningsförvaltningens totala kostnader för central administration, mäts i procent av nämndernas totala budgetram för att över tid kunna följas upp. Sedan 2023 års budget har central administration haft besparingskrav och gjort anpassningar i organisationen.

För 2023 nyttjades 3,3 % av utbildningsnämndernas budgetramar för centrala tjänster och kostnader. Det motsvarar cirka 161 mnkr. För 2024 är motsvarande 3,2 % vilket innebär cirka 160 mnkr, 2 mnkr överstigande budget för 2024. I kostnaderna ingår centrala lednings- och stödfunktioner för kärnverksamheten, stöd för politiska processer och funktioner för utredningar, övergripande styrning och myndighetsutövning. Kommande år krävs fortsatta justeringar av centrala administrationskostnader, med anledning av att det är demografiska förändringar i verksamheten som påverkar de ekonomiska ramarna.

Kommunala enheter

Förskola

Kommunala förskolor redovisar ett överskott på 8,1 miljoner kronor för helåret. Den positiva avvikelsen är främst kopplat till högre intäkter och lägre personalkostnader än budgeterat.

Att intäkterna överstiger budgeterad nivå är främst kopplat till högre intäkter för extraordinärt stöd, det gäller generellt över de flesta rektorsområden samt ökade intäkter från statsbidrag för inköp av

litteratur. Barnantalet har följt budgeterat antal väl på totalen även om det har varierat mellan olika rektorsområden.

Personalkostnaderna har varit lägre än budgeterat, personal har anpassats utifrån minskat barnantal inom vissa förskolor samtidigt har de enheter med ett ökat barnantal inte anpassat i samma takt. Kostnader för IT och lokalvård har under året varit lägre än budgeterat, främst kopplat till avveckling av förskolor som genomförts 2023 och 2024.

Grundskolan och fritidshem

Grundskola F-6 redovisar ett överskott på 5,7 mnkr. Verksamheterna har under året genomfört anpassningar i organisationer för att möta ett lägre elevantal och därmed minskade intäkter från elevknutna ersättningar. Verksamhetens intäkter har under hösten förstärkts med obudgeterade statsbidrag från Skolverket. Främst är det statsbidrag: Extra resurser till skolor för att mildra effekterna av inflationen (6,6 mnkr) och Statsbidrag för bättre arbetsmiljö och arbetsvillkor för lärare i socioekonomiskt utsatta områden (7,7 mnkr) vilka bidragit till det positiva resultatet. Under året har kostnader för städning av lokaler minskat för att nyskrivna avtal gett en lägre kostnad. Kostnader för personal överstiger budgeterad nivå men avvikelsen finansieras till stor del av erhållna statsbidrag. Läromedel och transporter har också blivit dyrare än förväntat trots ett lägre elevantal vilket kan ses som en effekt av inflationen.

Grundskola årskurs 7-9 redovisar ett överskott på 1,6 mnkr. Verksamheten ser ett lägre elevantal än budgeterat men det skiljer sig åt mellan enheter. Intäkterna är dock högre än budget, främst beroende på tillkommande statsbidrag, extraordinärt stöd samt ökade intäkter för grundersättningar kopplade till beslutad förändring av timplanen. Personalkostnaderna överstiger också budget vilket till del förklaras i åtgärder till elever i behov av extraordinärt stöd. En ökning av kostnader för läromedel och material kan ses som en effekt av inflationen medan kostnader för lokalvård och studiehandledning inte uppnår budgeterad nivå.

Verksamheten för flerspråkighet redovisar ett underskott om cirka 5 mnkr. Anledningen är att behovet av undervisning på annat språk minskar liksom behovet av studiehandledning. Efter flera år av ökat behov syns nu en tydlig minskning samtidigt som övriga enheter ser en möjlig besparing i att minska antalet beställningar av studiehandledning och lösa den med befintlig personal. Organisationen har under året inte lyckats anpassa sig efter de nya ekonomiska förutsättningarna.

Anpassad grundskola

Den anpassade grundskolan redovisar ett positivt resultat om 3,2 mnkr. Samtliga enheter visar överskott men årskurs 7-9 står för den större delen. Resultatet ses främst i att enheterna redovisar lägre personalkostnader än budgeterat och det beror framförallt på sjukfrånvaro samt svårigheter att ersätta personal med vikarier.

Kommunala enheter, belopp i mnkr

Specifikation Kommunala enheter	Bokslut 2024	Budget 2024	Avvikelse
Förskola	8,1	0,0	8,1
Grundskola total	4,9	0,0	4,9
Övriga*	1,0	0,0	1,0
Totalt nämndens enheter	14,0	0,0	14,0

* Övriga består av central elevhälsa och Fenomenmagasinet

Investeringar

Färdigställda projekt, belopp i mnkr

Färdigställda projekt	Utgifter/inkomster sedan projektets start			Varav årets investeringar		
	Besluta d budget	Ack. utfall netto- investering ar	Budget- avvikelse	Budget 2024	Utfall 2024 netto- investering ar	Budget- avvikelse
Grundskola inkl. fritidshem						
<i>Nämndinvestering/nya platser</i>						
Blästadskolan	0,0	0,9	-0,9	0,0	0,9	-0,9
Bryggan	0,0	0,3	-0,3	0,0	0,3	-0,3
Harvestadsskolorna	0,4	0,3	0,0	0,4	0,3	0,0
Himnaskolan	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Kungsbergsskolan	0,5	0,0	0,5	0,5	0,0	0,5
Norrbergaskolan	0,2	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0
Nya Fokusbibliotek	0,9	0,0	0,9	0,9	0,0	0,9
Resursskolor	0,0	0,1	-0,1	0,0	0,1	-0,1
Rosendalsskolan	0,4	0,3	0,1	0,4	0,3	0,1
Tornhagsskolan	0,3	0,2	0,1	0,3	0,2	0,1
Ulleviskolan	1,7	1,5	0,2	1,7	1,5	0,2
Vasa Arena, Berzeliussskolan	0,4	0,2	0,2	0,4	0,2	0,2
Vidingsjöskolan	1,0	0,9	0,1	1,0	0,9	0,1
Vikingstads skolor	0,4	0,4	0,0	0,4	0,4	0,0
Vreta Kloster skola	0,8	0,8	0,0	0,8	0,8	0,0
Återanskaffning	6,2	3,7	2,5	6,2	3,7	2,5
Anpassad grundskola						
<i>Nämndinvestering/nya platser</i>						
Blästadsskolan GRAN	0,0	1,2	-1,2	0,0	1,2	-1,2

Återanskaffning	0,0	0,2	-0,2	0,0	0,2	-0,2
Förskola och annan pedagogisk verksamhet						
<i>Nämndinvestering/nya platser</i>						
Fsk T1/Vasastaden	0,7	0,3	0,4	0,7	0,3	0,4
Fsk T1/Vasastaden OKNH Banérgatan 21	0,3	0,1	0,2	0,3	0,1	0,2
Fsk Valkebo	0,6	0,2	0,4	0,6	0,2	0,4
Fsk Ljungsbro	0,2	0,0	0,2	0,2	0,0	0,2
Återanskaffning	2,6	0,5	2,1	2,6	0,5	2,1
Investeringar Lejonfastigheter						
Blästadsskolan	2,0	1,0	1,0	2,0	1,0	1,0
Vidingsjöskolan	3,4	0,4	3,0	3,4	0,4	3,0
Vist skola	1,0	0,0	1,0	1,0	0,0	1,0
Vreta kloster skola	2,5	0,0	2,5	2,5	0,0	2,5
Summa färdigställda projekt	26,4	13,7	12,7	26,4	13,7	12,7

Analys och kommentar

En investering är ett inköp som uppgår till ett prisbasbelopp¹ eller mer och har en nyttjandeperiod på tre år eller mer. Barn- och ungdomsnämndens investeringsram används för inköp av inventarier samt till maskiner/utrustning som används i undervisning. I nämndens investeringsram finns en särskild budget för nya barn- och elevplatser.

Investeringsramen har inte nyttjats fullt ut under 2024 och det har flera förklaringar. Lejonfastigheters investeringar i fastighetstillbehör har inte tagits i anspråk enligt plan. Planerade medel för återinvesteringar har inte behövts i så stor utsträckning eftersom inventarier från nedlagda förskole- och skolenheter har nyttjats istället för nyinköp och i vissa fall har beställda inventarier inte levererats under 2024.

¹ Prisbasbelopp är 57 300 år 2024

Uppföljning av mål och inriktning

Målredovisning och målbedömningar

I detta avsnitt redovisas nämndens målavstämning.

Nämndens indikatorer utgör ett mindre urval av samtliga mätpunkter som följs upp årligen av utbildningsförvaltningen inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Målbedömningarna utgör en sammanvägning av samtliga indikatorer, aktiviteter och åtgärder som genomförts under året. Då de redovisade indikatorerna och aktiviteterna i verksamhetsplanen endast utgör en del av utbildningsförvaltningens samlade kvalitetsarbete utgår bedömningen från ett helhetsperspektiv på verksamhetens utveckling under året utifrån förväntad målluppfyllelse.

Målområde Medborgare

Nämndmål: Maximalt lärande

Nämndmålet bedöms delvis uppnås per helår 2024. Bedömningen baseras på en sammanvägning av resultat, aktiviteter och nämndindikatorer. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Skolor med studiero där fler klarar kunskapsmålen.

Språk har på olika sätt fortsatt varit fokus i förskolan under året. Det har innefattat både fortsatt arbete med språkutvecklande arbetssätt för barnen i förskolan men även språkhöjande insatser för medarbetare i förskolan. Analysen av resultaten av språkutvecklande arbetssättet visar att arbetssättet har positiv påverkan och att insatserna behöver fortsätta för att säkerställa effekt för varje barn. Resultaten i Observationsmaterial för varje barns språk- och matematikutveckling visar på att undervisningen och utbildningen i förskolan gör skillnad för barnen. Resultat av observationsmaterial för varje barns språkutveckling har haft en uppgång de senaste åren. Då medarbetarnas förmåga att använda sig av det svenska språket är avgörande för barnen i förskolan införs språkhöjande insatser för medarbetare i förskolan på alla kommunala förskolor från 2025.

För att stärka barns tillgång till olika typer av litteratur i förskolan har en stor mängd böcker köpts in under 2024. Detta har möjliggjorts och finansieras av ett riktat statsbidrag.

Ett gemensamt arbetssätt för förskolans dokumentation, Analys av kvalitet i förskolan, implementerades under läsåret 23/24. Syftet med arbetssättet har varit att kvalitetssäkra att arbetet sker utifrån hela läroplanen, minska omfattningen av dokumentation samt att samla all dokumentation på en plattform. Den stora förändringen för förskolorna är att dokumentationen utgår från individ till grupp istället för att dokumentera gruppen och sedan ha en uppfattning om varje barn. Uppföljningar har genomförts och de visar på att Analys av kvalitet i förskolan bidrar till att minska omfattningen av dokumentation i förskolan och att det gemensamma dokumentationsunderlaget bidrar till ökad likvärdighet. Utifrån utvärdering görs vissa justeringar för att ytterligare få stöd av materialet. Arbetssättet följs fortsatt upp för att säkerställa att syftet uppnås och kvarstår över tid.

Inom grundskolan har behörigheten till yrkesprogram sjunkit till 80,7% (2024) från 85,3% (2023). Störst minskning i behörighet är det för flickor jämfört med föregående år. Vid en mätning av elevgruppens ingångsvärde till årskurs 9 var behörigheten 72,4%. Detta innebär att behörigheten ändå ökade under årskurs 9. Behörigheten har minskat både för riket (-1,6%) och resultatnätverket R9 (-2,4%).

Det genomsnittliga meritvärdet 225,0 (2024) för årskurs 9 har sjunkit jämfört med tidigare år 229,3 (2023). Flickor har sänkt sitt meritvärde från 242,1 (2023) till 230,7 (2024) medan pojkar har ökat från 216,9 (2023) till 219,9 (2024). Insatser och aktiviteter kopplade till matematik, svenska/svenska som andraspråk och ökad närvaro är fortsatt prioriterade utifrån analyser av resultaten och behöver utvecklas för att bryta det negativa resultatet. Meritvärdet har minskat även i riket (-1,0) och i resultatnätverket R9 (-1,3). Vid en nationell jämförelse presterar eleverna från Linköpings kommunala skolor fortfarande bland de 25% bästa i landet.

Elever i åk. 9, meritvärde kommunala skolor, genomsnitt (17 ämnen). Källa Kolada

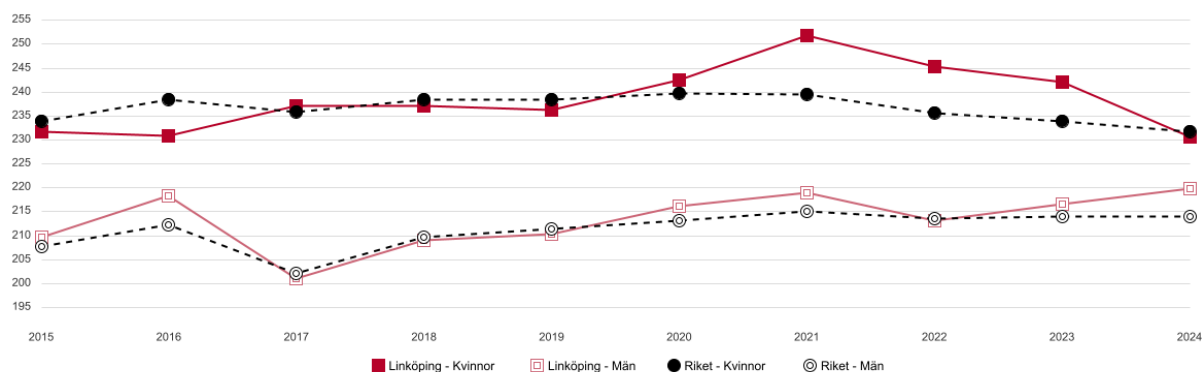

Diagram från Kolada. Nyckeltal N15505

Under året har ett nytt screeningverktyg i matematik implementerats för att få en tydligare bild av elevernas matematiska förmågor. Stöd till elever i behov följs upp regelbundet vid verksamhetsuppföljningar och en kompetensutvecklingsinsats för lärare i årskurs 1 och 2 har genomförts. En tydlig positiv utveckling har skett i matematik under 2024 vilket synliggörs i det obligatoriska bedömningsstödet för årskurs 1 och nationella prov i årskurs 3. Detta antyder att insatserna för att stärka elevernas matematikkunskaper börjar ge resultat. Analys av elevernas resultat i årskurs 4-6 visar att förståelse och färdighet i att arbeta med bråk är ett utvecklingsområde som behöver stärkas. För att möta detta behov planeras kompetensutveckling för lärare med fokus på undervisningsstrategier för att stärka elevernas begreppsuppfattning och förmåga att räkna med bråk.

Insatserna inom ämnet svenska som andraspråk har fortsatt under året. De har varit riktade till verksamma lärare i F-9 med fortsatt fokus kring en kvalitativ undervisning ur ett andraspråksperspektiv. Analys av resultaten visar att behovet av insatser och arbete inom svenska som andraspråk kvarstår då det är ett långsiktigt arbete att få effekt av satsningarna och öka likvärdigheten.

Ytterligare en insats har genomförts med fokus att arbeta systematiskt med uppföljning av resultat och justering av undervisning för att ge eleverna förutsättningar att utveckla sin läsförmåga riktad till lärare i svenska som andraspråk och svenska i årskurs 7-9. En introduktion till ett kartläggningsverktyg för att kunna följa elevers läsutveckling i årskurs F-6 har under året erbjudits samtliga lärare. Behov av vidare insatser för läsutvecklingen kvarstår och planeras för 2025. För att stärka elevers tillgång till olika typer av litteratur i F-3 samt anpassad grundskola har olika böcker köpts in. Detta har finansierats av ett riktat statsbidrag.

I anpassad grundskola fortgår arbetet med att systematiskt följa upp elevernas lärande och samtliga skolor har organiserade träffar där progressionen följs upp kollegialt. Det finns nu även fler elever som läser båda inriktningarna, ämnen och ämnesområden, utifrån att undervisningen har blivit mer behovsanpassad och då kan eleven läsa en kombination utifrån sina förutsättningar och kunskapsutveckling i högre utsträckning. Att skapa en större samsyn och likvärdighet inom bedömning är ett fortsatt arbete som behövs både på och mellan skolorna.

Från och med juli 2024 gäller garantin för tidiga insatser även anpassad grundskola och nya bedömningsstöd i svenska/svenska som andraspråk och matematik är numer obligatoriska för åk 1 och 3. Bedömningsstödet och innebörden av garantin för tidiga stödinsatser har implementerats under året. Implementeringen och uppföljning av garantin för tidiga stödinsatser är ett steg för att skapa likvärdighet kring särskilt stöd och extra anpassningar inom anpassad grundskola.

För fritidshem grundskola fortsätter de tio fritidshem som har utsetts att delta i IFOUS-programmet Fribis (Fritidshemmets bidrag till skolans måluppfyllelse) sitt arbete inom programmet. Under första delen av programmet har fokus varit hur fritidshemmet och skolan kan komplettera varandra med fokus på elevers lärande och måluppfyllelse utifrån sina roller och kompletterande kompetenser. Författningen på detta är sedan i nästa steg hur fritidshemmet med sin undervisning kan komplettera

skolans undervisning. Arbetet inom programmet är baserat på att fritidshemmen som deltar undersöker sin egen verksamhet utifrån frågeställningar men för spridning och likvärdig utveckling gör alla fritidshem inom ramen för nätverken samma undersökning och har ett gemensamt lärande om verksamheterna. Nätverk för lärare i fritidshem grundskola har under 2024 fortsatt som tidigare.

Under hösten har ett nätverk för ledande pedagoger i fritidshem (F-6) och i skola (åk 7-9) inom anpassad grundskola startats upp. Under verksamhetsuppföljningar har behov av att utveckla undervisning i fritidshemmen och samverkan mellan elevassistenter och lärare framkommit. Syftet med nätverken för anpassade grundskolan är att skapa strategier för att utveckla hur olika kompetenser och verksamheter kompletterar varandra för att stödja varje elevs mångsidiga utveckling och lärande. Nätverket syftar även till att skapa en likvärdighet som utgår från elevernas olika förutsättningar och behov i syfte att bidra till elevernas utveckling i lärande och välbefinnande. En anpassad grundskola är med i IFOUS-programmet för fritidshem. Arbetsprocesser därifrån sprids inom nätverket för ledande pedagoger.

Nämndmål: Likvärdiga möjligheter

Nämndmålet bedöms delvis uppnås per helår 2024. Bedömningen baseras på en sammanvägning av resultat, aktiviteter och nämndindikatorer. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Skolor med studiero där fler klarar kunskapsmålen.

Skolinspektionen har med stöd i 26 kap.19 och 20 § skollagen (2010:800) genomfört en tematisk kvalitetsgranskning i Linköpings kommun (förskolan Fogdegatan 60A) avseende arbetet för att fler barn ska delta i utbildningen i förskola. Av beslutet framgår bland annat att Skolinspektionen bedömer att Linköpings kommun i hög utsträckning gör aktiva och strategiska ansträngningar för att öka deltagandet i förskolan. Bedömningen är att det finns en god kännedom om vilka barn som inte är inskrivna i förskolans verksamhet och vilka orsaker och hinder som finns till att vårdnadshavare avstår från plats i förskolan för sitt barn. Det finns en tydlig systematik i arbetet med att kontakta och informera vårdnadshavare om förskolan och de metoder som används är anpassade utifrån lokala behov och vårdnadshavarnas förutsättningar. Uppföljningar sker kontinuerligt om hur insatserna inom ramen för det uppsökande arbetet fungerar i syfte att förbättra arbetet och öka inskrivningsgraden.

Insatserna har gett resultat. Uttag från Linköpings kommuns befolkningsanalys och barnregister visar på en försiktig ökning av andelen barn i förskolan. Mellan november 2022 och november 2024 har andelen barn i ålder 3-5 år ökat från 96% till 98%. Under året har också Skatteverket gjort utökade kontroller av invånare som misstänkts varit felaktigt folkbokförda, vilket har lett till att antalet registrerade utvandringar har ökat, vilket också kan ha påverkat resultatet.

När barnantalet har minskat i förskolan så har det inneburit att en större andel av barnen har platser för arbete och studier (heltidsplatser) och därmed har fler barn längre vistelsetider. För att möta behovet av att kunna bemanna med mer personal i början och slutet av dagen har grundersättningarna i förskolan räknats upp mer på heltidsplatserna än övriga till 2025. Inom grundskolan har grundersättningarna fördelats om utifrån den förändrade timplanen, för att ge förutsättning att organisera utifrån lagstiftningens krav.²

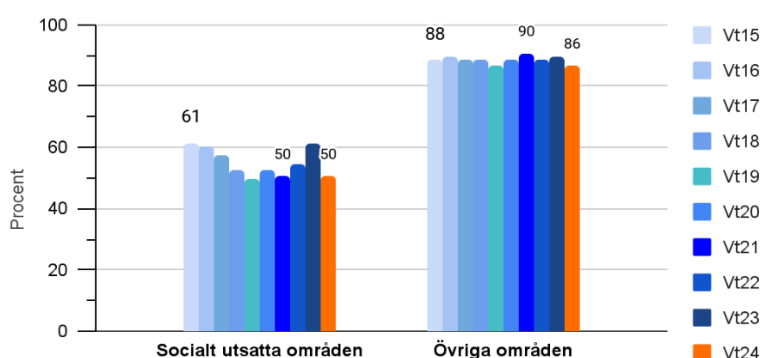
Av de 267 elever i grundskolan som inte är behöriga till yrkesprogram har 59 stycken börjat på skolan under årskurs 8 eller årskurs 9. 89 stycken har en frånvaro på mer än 40% och 102 stycken av eleverna har en frånvaro mellan 15–40%. Den problematiska skolfrånvaron, mer än 40%, har ökat under läsåret 2023/24 och flickor i årskurs 7–9 står för den största ökningen. Den största orsaken till en ökad frånvaro hos flickor är en ökning av social oro, ångest, psykisk ohälsa och allvarliga konflikter med våld. Störst positiva effekter syns i det systematiska frånvaroarbetet som görs för elever med upp till 40% frånvaro. Detta visar på vikten av tidiga insatser, oavsett årskurs, när ett frånvaromönster utkristalliseras. Skolfrånvaron över 40% är svårare att komma åt och där ses behov av att utveckla samverkan med andra instanser såväl inom kommunen som med regionen.

² Aktiviteter som ger bedömningen att strategiskt utvecklingsuppdrag nr 25 i listan nedan är genomfört.

Under året har även arbetet med att stärka skolnärvaron i anpassad grundskola skett vilket har resulterat i att samtliga anpassade grundskolor minskade elevernas frånvaro inom intervallet 15–40%. Aggregerat på kommunnivå minskade inte frånvaron över 40% för anpassad grundskola men på skolnivå klarade flera enheter av den minskningen. Skolorna fortsätter att arbeta med att tidigt kontakta samt efterfråga elever som är frånvarande och systematiskt följa upp frånvaron inom EHT (elevhälsoteam) samt med lärarpersonal.

Andelen behöriga till yrkesprogram har minskat. Skillnaden mellan grupperna "Socialt utsatta områden" och "Övriga områden" har ökat för vårterminen 2024 samtidigt som andelen behöriga har minskat i båda grupperna. Grupperingen för socialt utsatta områden baseras på elevens folkbokföringsadress och specifika nyckelkoder.

Andel behöriga till yrkesprogram åk 9 2024

Bidragsramen för Stärkt kunskapsutveckling 2024 har ökat och är 92,8 mkr. Barn- och ungdomsnämnden beslutade om fördelningen av statsbidraget under våren inför läsåret 2024/2025. Identifierade insatser för att öka likvärdigheten är satsning att bibehålla och anställa fler personal i de yngre åldrarna, likvärdighetsbidrag till skolor med hög andel elever som riskerar att inte nå behörighet, riktad insats till skolor i behov av ytterligare förstärkning och elevhälsoarbete.

Skäggetorpsskolan lades ner 2021 och nedläggningen har studerats av två forskare vid Örebro universitet. Slutrapporten släpptes i december 2024. Sammanfattningsvis visar rapporten att elever som bytte skola inför årskurs 9 sannolikt fick något lägre betyg än om de hade gått kvar på Skäggetorpsskolan medan elever som bytte skola inför årskurs 8 sannolikt fick något högre betyg. Enligt rapporten tyder det på att det är svårt för eleverna att höja sin måluppfyllelse om de endast har en årskurs kvar på högstadiet då ett skolbyte innebär nya sammanhang som kan försvåra att prestera på kort tid. Det framkommer även att vissa elever gynnades av skolbytet och andra hade det svårare att anpassa sig. I rapporten betonas att ett långsiktigt stöd med fokus på både pedagogiska och sociala aspekter behövs för att skapa en verkligt inkluderande och framgångsrik skolmiljö.

I Skäggetorp har fritidshem erbjudits för barn i årskurs 1 och 2 med vårdnadshavare som ej är i sysselsättning. Detta möjliggörs genom bidrag från ESF (Europeiska socialfonden) - bidrag för att motverka barnfattigdom i särskilt utsatta områden. Under våren har 60 elever tagit del av satsningen och under hösten ökade antalet elever till 70 st. Detta medför att andelen inskrivna elever har ökat.

Arbetsätt för att utveckla samverkan mellan skola och socialtjänst har implementerats under året. För årskurs 7-9 har Högstadielänken utvecklats, dock har det funnits utmaningar i organisation och bemanning. För årskurs F-6 har arbetet med den områdesnära socialtjänsten vidareutvecklats i Berga, Ryd och Lambohov medan den har implementerats i Skäggetorp. I Skäggetorp upplever verksamheten att kontaktvägarna har blivit tydligare och nu hittar de en bättre och tidigare samverkan med skola, socialtjänst och familjer.

Uppföljning av tillsättningen av heltidsmentorer har genomförts. Samtliga tjänster är tillsatta.

Vid läsårsstart 2024/25 omvandlades de kommunövergripande särskilda undervisningsgrupperna inom autism, språkstörning och hörsel till resursskolor. Den kommunövergripande särskilda undervisningsgruppen Bryggan finns fortfarande kvar men har delvis förändrat sin inriktning genom att till läsårsstart innefatta akutskola och Bryggan insats. Bryggan kartläggning kvarstår. Antalet platser på resursskolorna och Bryggan omfördelades genom en ökning av platser inom inriktning NPS (normbrytande beteende/psykisk ohälsa/social problematik), autism och Bryggan samt en minskning av platser inom inriktningen språkstörning och hörsel. Dessa förändringar innebär att ändringarna i skollagen om resursskolor följs och att en placering i särskild undervisningsgrupp inte är mer ingripande än vad som behövs. Under hösten har nio elever från årskurs 6–9 blivit mottagna på akutskolan.

Nämndmål: Lust och engagemang

Nämndmålet bedöms delvis uppnås per helår 2024. Bedömningen baseras på en sammanvägning av resultat, aktiviteter och indikatorer. Nedan anges ett urval resultat som bidragit till utveckling inom nämndmålet och det kommunövergripande målet Skolor med studiero där fler klarar kunskapsmålen.

Resultatet utifrån nämndindikatorn Mitt barns välbefinnande i Attitydundersökningen för förskolan ligger fortsatt konstant under åren 2022–2024, endast någon decimal skiljer mellan åren.

I Skolinspektionen elevenkät 2024 svarar elever i årskurs 5 och årskurs 8 på frågan om de känner sig trygga i skolan. Andelen elever som svarar helt och hållet eller till stor del på frågan har sjunkit från föregående år för båda årskurserna. I båda årskurserna har tryggheten sjunkit mest för flickorna. I jämförelse med alla kommuner placerar sig eleverna i årskurs 5 strax över riket och eleverna i åk 8 strax under riket. Det finns en stor spridning mellan skolorna i båda årskurserna.

Höstens elevhälsokonferens behandlade temat trygghet och studiero. Där fick skolornas elevhälsoteam bland annat ta del av föreläsningar om barns nutida uppväxt omgivna av skärmar och förebyggande arbetssätt om unga som dras in i kriminella gäng. De fick även ta del av praktiska exempel från arbetet med trygghet och studiero från en högstadieskola i kommunen.

Fortsatt finns behovet att rusta skolorna för att möta de utmanande eleverna samt den upplevda oro och ångest som kryper ner i åldrarna. Ett samarbete med den centrala elevhälsan pågår och utifrån det har exempelvis temat på vårens elevhälsodag varit psykisk ohälsa och det förebyggande arbetet på skolorna.

I syfte att hitta ett arbetssätt för att arbeta förebyggande och hälsofrämjande mot lättare psykisk ohälsa kopplat till ungas förändrade levnadsvanor i ett alltmer digitaliserat samhälle pågår under tre år en insats, *Det syns inte*, på samtliga av kommunens högstadieskolor. Arbetet vilar på vetenskaplig grund och effekterna studeras noga. En vetenskaplig publikation förmodas publiceras under 2025. De preliminära resultaten visar konkreta beteendeförändringar hos eleverna och en reducerad oro och ångest.

Den regionala elevenkäten *Om mig* som genomförs av elever i årskurs 8 visar i enkäten från 2024 fortsatt behov av att arbeta med hälsofrågor på skolorna även om positiva resultat återfinns. Elevernas uppfattning om sin hälsa skiljer sig mellan könen och det finns början på en uppåtgående trend för både flickor och pojkar. 88% av pojkarna och 71% av flickorna uppfattar att deras hälsa är bra eller mycket bra. Från föregående år har flickornas resultat ökat med fem procentenheter och pojkarnas resultat under samma period har ökat med två procentenheter. Andelen elever som känner sig stressade en vanlig dag i skolan har minskat de tre senaste åren. Det är en högre andel flickor (42%) än pojkar (15%) som känner sig stressade. Vad gäller andelen elever som ofta känner sig glada i skolan ligger pojkarna på samma nivå som föregående år och flickorna har ökat de tre senaste åren. Det senaste året ökade flickorna med fyra procentenheter. Det är en högre andel pojkar som känner sig glada i skolan än flickor.

Målområde Verksamhet

Nämndmål: Digitaliseringens möjligheter tas tillvara

Nämndmålet bedöms delvis uppnås.

Bedömningen baseras på att de flesta delmålen i objektplanen är uppfyllda och att oplanerade behov till stor del har kunnat tillgodoses. Utvecklingen i verksamheterna är positiv och i linje med nämndens mål.

Det finns flera aktiviteter som ger exempel på ett ökat tillvaratagande av digitaliseringens möjligheter.

- Ett matematiskt lärverktyg har implementerats i grundskolans undervisning. Lärare kan enkelt följa elevers progression i realtid samt snabbare förstå elevernas individuella utmaningar. Eleverna får i sin tur visa sina beräkningar och omedelbar formativ återkoppling.
- Alla skol- och fokusbibliotek i både grundskola och gymnasium har ett nytt skolbibliotekssystem som samlar alla verksamheter. Den här förändringen har möjliggjort att skol- och fokusbiblioteken för både grundskolan och gymnasiet nu arbetar mer enhetligt och har samma struktur i organisation och katalogisering av böcker.
- Arbetet med att samordna, analysera och synliggöra data till rektorer och tjänstepersoner sker kontinuerligt med syfte att underlätta beslutsfattande och uppföljning. Som exempel har uppföljningen av frånvaro i grundskolan och närvaro i förskolan utvecklats och förbättrats samt uppföljningen av lärares legitimationer förenklats.
- All bemanningsplanering och vikariehantering för förskola och grundskola sker numera i samma system som andra verksamheter i kommunen. Detta effektiviserar planeringen samt möjliggör enklare efterlevnad av lagar och regler.
- En integration av två system har möjliggjort att elever och lärare ser sina scheman i Google-kalendern. Därmed slipper de att växla mellan systemen för att organisera sin dag.
- Digitala nationella prov testades som bedömningsstöd för årskurs 6 under våren och under hösten genomfördes bedömningen i skarpt läge på tio skolor.
- En avvikelse som kan noteras är att den planerade övergången att hantera prao-elever i samma system som annan praktik hanteras i kommunen stoppades med anledning av stor oförutsedd kostnadsökning. Den övergången skjuts fram till 2025 istället och kommer möjliggöra en effektivare hantering av och kostnadsbesparing av praktik och prao för hela kommunen.

Målområde medarbetare

Nämndmål: Goda arbetsplatser

Nämndmålet uppnås inte per helår 2024.

Bedömningen baseras på en sammanvägning av resultat, aktiviteter och nämndindikatorer. Sjukfrånvaron har ökat jämfört med föregående år. Inom förskolan ligger sjukfrånvaron på en mycket hög nivå även jämfört med kommuner i samma storlek. Medarbetarundersökningen visar på utmaningar inom förskolan gällande ledarskapet och den organisatoriska arbetsmiljön. Språkhöjande insatser har genomförts för att öka kvaliteten i verksamheten.

Ett stort arbete har gjorts för att säkerställa bemanning inom skola och förskola. Ny bemanningshandbok togs fram och implementerades som ett chefsstöd. Arbetet har gjort för att minska behovet av timavlönade i våra verksamheter för att få en hållbar bemanning och samtidigt höja kvaliteten.

Inom grundskolan ser vi att många medarbetare utsätts för hot och våld vilket har en stor negativ påverkan på arbetsmiljön. HR och säkerhet har arbetat fram ett en ny rutin gällande de förvaltningsgemensamma arbetet kring systematiskt arbetsmiljöarbete och systematiskt säkerhetsarbete. I samband med det har även kommunen tagit fram en gemensam mall för riskbedömning och riskanalys.

Under året har en dialog förts om samverkan med samtliga fackförbund. På förvaltningsövergripande nivå finns en avsikt att gå in i samverkan under 2025.

Nämndmål: Hållbart chef- och ledarskap

Nämndmålet uppnås per helår 2024.

Bedömningen baseras på en sammanvägning av resultat, aktiviteter och nämndindikatorer. Antal medarbetare per första linjens chef har minskat något under året från 63 till 60. Antalet medarbetare har minskat under året samtidigt som antalet chefer har minskat i mindre omfattning. I medarbetarundersökningen ökade chefsindex från 68 till 71.

Nämndmål: Nya vägar för kompetensförsörjning

Nämndmålet uppnås delvis per helår 2024.

Bedömningen baseras på en sammanvägning av resultat, aktiviteter och nämndindikatorer. Avgångsåldern gällande pension och andelen heltidsanställningar har ökat under året. Vi ser att fler arbetar längre och får ta del av gratifikationen för medarbetare över 65 år. Ny rutin för att underlätta för pensionärer att fortsätta arbeta som timavlönad efter pension har också tagits fram. Samtidigt ser vi en liten ökning när det gäller personalavgångar externt.

Målområde Ekonomi

Nämndmål: God ekonomisk styrning

Nämndmålet uppnås delvis per helår 2024. Såväl resultatets avvikelse från budget som redovisade prognoser under året uppnår uppsatt målvärde för 2024. Lokalernas andel av budgetramen överstiger målvärdet om max 16%. Därav blir bedömningen att målet är delvis uppnått.

Nämndmål: Kostnadseffektivt lokalutnyttjande

Nämndmålet uppnås inte per helår 2024. Nyttjandegraden når inte uppsatt mål då anpassning av lokaler inte skett i samma takt som barn- och elevantalet minskat. Förskolan ligger nära målvärdet och har ökat sin nyttjandegrad jämfört med 2023 medan grundskolan minskat sin nyttjandegrad och har försämrat sin avvikelse från målvärdet i jämförelse med 2023.

Strategiska utvecklingsuppdrag

Kommunfullmäktige gav i Budget 2024 med plan för 2025–2029 strategiska utvecklingsuppdrag till nämnderna. Åtgärder i enlighet med uppdragen har inarbetats i nämndens internbudget för 2024 med plan för 2025–2029. I tabellen nedan redovisas aktuell status för strategiska utvecklingsuppdrag riktade till nämnden.

Kommungemensamma	Status
1. Samtliga nämnder ska fortsätta arbetet med civil beredskap (totalförsvarsplanering och kommunens krigsorganisation).	Genomförd
2. Samtliga nämnder ska inom ramen för sitt basuppdrag vidta åtgärder och intensifiera arbetet för att minska och motverka strukturella orsaker till segregation.	Genomförd
3. Samtliga nämnder ska inom ramen för sitt basuppdrag bidra till samordningen av kommunens trygghetsskapande och brottsförebyggande åtgärder.	Genomförd
4. Samtliga nämnder ska i enlighet med politiska styrdokument prioritera, avsätta resurser och genomföra åtgärder inom ekologisk hållbarhet.	Genomförd
5. Samtliga nämnder ska vidta och genomföra åtgärder i enlighet med arbetsmarknadsprogram med handlingsplan.	Genomförd
6. Samtliga nämnder ska vidta och genomföra åtgärder i enlighet med näringslivsprogrammet fokusområden.	Genomförd
7. Samtliga nämnder ska där det är möjligt ställa sysselsättningskrav i upphandlingar som innebär att leverantören avsätter anställningar för personer som står långt ifrån arbetsmarknaden.	Genomförd
8. Samtliga nämnder ska i samverkan med kommunstyrelsen och arbetsmarknadsnämnden införa 500 nya arbetsmarknadsplatser inom	Genomförd

Kommungemensamma	Status
kommunkoncernen. Bland platserna ska praktik och ökade anställningsmöjligheter för personer med funktionsnedsättning säkerställas.	
9. Samtliga nämnder ska eftersträva att finansiera mer verksamhetsutveckling och fler utvecklingsprojekt med extern finansiering, exempelvis genom finansiering från EU:s fonder och program för projekt som ligger i linje med kommunens strategiska utvecklingsområden	Genomförd
10. Samtliga nämnder ska förbättra förutsättningarna för och utveckla arbetet mot företags och föreningars välfärdsbrott. Ett särskilt fokus ska vara på att utveckla och förbättra arbetet med avtals- och bidragssuppföljning samt kontroll.	Genomförd
11. Samtliga nämnder ska öka användandet av digitaliseringens möjligheter för förbättrad service till medborgare samt fortsatt verksamhetsutveckling och effektivisering.	Genomförd
12. Samtliga nämnder ska utifrån perspektivet friskfaktorer vidta åtgärder i syfte att stärka chefers förutsättningar, minska personalomsättningen och minska sjukfrånvaron.	Genomförd

Nämndspecifika	Status
13. a) Barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden ska stärka och tillgängliggöra elevhälsan för att tidigare möta upp problem som exempelvis psykisk ohälsa och för att ge ett bättre stöd åt unga som är på väg att hamna fel i livet.	Genomförd
13. b) Barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden ska stärka stödet till utsatta elever. Förbättrande åtgärder ska vidtas för elever som utsätts för mobbning, våld eller trakasserier i skolmiljön.	Genomförd
14. Barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden ska successivt implementera heltidsmentorerna på alla kommunens högstadie- och gymnasieskolor.	Genomförd
15. Barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden ska i samverkan med idrottsföreningar vidta åtgärder för att få fler barn och unga i rörelse.	Genomförd
16. Barn- och ungdomsnämnden, social- och omsorgsnämnden och äldreomsorgen ska säkerställa att medarbetare har nödvändiga språkkunskaper för att kunna utföra sina arbetsuppgifter.	Genomförd
17. Barn- och ungdomsnämnden ska stärka likvärdigheten och vidta åtgärder för att öka andelen grundskoleelever som uppnår behörighet till gymnasieskolan.	Pågående
18. Barn- och ungdomsnämnden ska anpassa grundbemanningen utifrån olika förskolors behov i syfte att stärka likvärdigheten och elevernas kunskapsutveckling.	Genomförd
20. Arbetsmarknadsnämnden, kommunstyrelsen (Leanlink), barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden ska samarbeta genom kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingskedjor.	Genomförd
23. Barn- och ungdomsnämnden och bildningsnämnden ska i samverkan med Lejonfastigheter fortsätta arbetet med lokaleffektiviseringar.	Genomförd

Nämndspecifika	Status
24. Bildningsnämnden, kultur- och fritidsnämnden, barn- och ungdomsnämnden, Visit Linköping AB och Lejonfastigheter AB ska skapa en projektgrupp och ta fram en plan för framtidens ALG med fokus på hur kommunen tvärsektionellt kan nyttja dess lokaler, förutsättningar och samtidigt skapa mervärde för yrkesprogrammen.	Genomförd
25. Barn- och ungdomsnämnden ska se över resursplaneringen i syfte att öka personaltätheten där behov finns, utifrån verksamhetens behov och förutsättningar. (Kvarvarande strategiskt utvecklingsuppdrag från budget 2023)	Genomförd

Uppföljning av nämndens verksamhet

Planer och program

10-årig lokalförsörjningsplan

Uppföljningen av lokalförsörjningsplanen och lokalkostnader handlar i år mest om det att det har gjorts ett omfattande arbete med att strukturera om lokalkostnadsfördelningen inom utbildningsförvaltningen. Kostnaderna fördelas mellan de tre nämnderna barn- och ungdomsnämnden, bildningsnämnden och arbetsmarknadsnämnden samt inom olika avdelningar. Den nya kostnadsfördelningen innebär att redovisade lokalkostnader kommer bli mer rätt fördelade mellan nämnderna från och med 2025. Det kvarstår arbete med att komma i fas och kunna följa upp planering, budgetering och utfall/verklig lokalkostnad.

Aktiviteterna i lokalförsörjningsplanen har genomförts utifrån plan, men det görs löpande en ny prövning utifrån behovet vilket gör att beslut kan skjutas framåt i tiden. En stor del av det pågående planeringsarbetet är att se över och i vissa fall ompröva tidigare beslut om nya lokaler för att utbildningsförvaltningen ska uppnå uppsatta mål för lokalutnyttjande och lokalkostnader. Det är än så länge svårt att veta hur behoven kommer att se ut längre fram vilket gör det utmanande att minska i rätt omfattning utan att stå med för lite lokaler på längre sikt. Detta medför att det finns stora utmaningar att nå nämndens mål med en lokalkostnad under 16 % i och med minskade barn- och elevantal.

Internkontroll

Kontroller har genomförts i enlighet med barn- och ungdomsnämndens internkontrollplan för 2024. Följande punkter har visat på avvikelse:

- Granskning av extern och intern representation samt internt anordnade kurser har visat på bristande hantering i flera fall. Erforderliga underlag samt bilagor enligt Skatteverkets regler har i flera fall saknats och det har även förekommit att underlagen har varit felaktiga. Berörda ekonomer/administratörer och chefer har fått ta del av granskningen och getts möjlighet att komplettera verifikationer i förekommande fall. Rutinen för bokning av konferenser ses över för att förtydliga och underlätta för mötesorganisatörer att göra rätt. Blanketten för fakturaunderlag kommer att förtydligas av Ekonomiservice för ökad förståelse och tydligare hantering.
- Det har gjorts en genomgång och uppdatering av fördelningen av nuvarande lokaler där samtliga lokaler har arbetats igenom. En process har tagits fram för att beskriva hur det löpande arbetet med att uppdatera kodplanen vid kommande lokalförändringar ska ske. Processen hade inte implementerats fullt ut när internkontrollen utfördes. Utvärdering och

uppföljning av processen behöver ske när processen har genomgått ett kalenderår. Punkten tas med i internkontrollplanen för 2026.

- Gällande uppföljning av att rutin för registrering och återrapportering av delegationsbeslut till nämnd följs, så har några avvikelser uppmärksammats. Detta åtgärdas genom fortsatt utbildning och information om gällande rutin till berörda.
- Åtgärder vid kort- och långtidssjukfrånvaro visar att rutinerna följs, helt eller delvis. Rutinen för kort- och långtidsfrånvaro kommuniceras ut för att på så sätt öka andelen chefer som helt uppfyller rutinen.
- E-utbildning: Mutor, jäv och andra oegentligheter visar att inte alla medarbetare har gått utbildningen. Det har gått ut information till chefer med en påminnelse om att uppmana medarbetarna att genomföra utbildningen. Kontroll görs på att utbildningen finns med i introduktionsplan för nya medarbetare.

Planerade riskanalyser inför internkontrollplan 2025 har utförts under året, förutom riskanalysen gällande attest av löneutbetalningslistor i Heroma. Den har inte genomförts på grund av hög arbetsbelastning, men kommer att genomföras i februari 2025. Genom en mindre granskning genom stickprov på attest av löneutbetalningslistor har det framkommit att det finns avvikelser. Riskanalysen som ska göras i februari 2025 kommer visa vad de största riskerna är och kan då ingå som internkontrollmoment i internkontrollplanen för 2026.

En årligen återkommande kontrollpunkt, som inte är med i internkontrollplanen, är granskning och åtgärder av hanteringen av Eurocard där man kan se felaktiga inköp och vidta åtgärder.

Utbildningsförvaltningen har tillsammans med barn- och ungdomsnämndens internkontrollrepresentanter gått igenom riskbruttolista och föreslagna kontrollmoment till internkontrollplan för 2025. Utifrån hela nämndens riskvärdering och prioritering beslutade barn- och ungdomsnämnden på sammanträdet den 12 juni vilka kontrollmoment som ska vara med i internkontrollplan för 2025 (BOU 2024-7 § 83).

Förvaltningen och nämndens arbete med internkontroll har haft en fortsatt positiv utveckling under året tack vare tydliga rutiner, dialog och transparens.

Verksamhet som utförs av privat utförare

I Linköping finns idag 159 förskolor varav 47 är fristående förskolor. Andelen barn som går i fristående förskolor och pedagogisk omsorg är 21 %.

I Linköping finns 59 grundskolor varav 12 är fristående grundskolor. Andelen elever i grundskolan F-9, fristående skola i kommunen eller skola i annan kommun är cirka 14 % av eleverna..

Verksamhet i enskild drift (andel, procent)

Källa: Kolada 2023

Verksamhet	Antal förskolor/skolor	Andel barn
Fristående förskola	47	21%
Fristående grundskola	12	14%

Slutsatser av genomförd uppföljning

Barn- och ungdomsnämnden är genom skollagen skyldiga att utöva tillsyn av fristående förskolor och enskild pedagogisk omsorg samt har rätt till insyn i fristående grundskolor, anpassade grundskolor, förskoleklasser och fritidsverksamhet samt öppen fritidsverksamhet, öppen förskola och gällande omsorg på kvällar och nätter ska kommunen tillförsäkras insyn i verksamheten.

För uppföljningen av tillsyn finns dokumenterade planer. 15 granskningar genom tillsyn har genomförts under 2024. Det finns en planering för kommande år för att med en regelbundenhet och

frekvens om vart 3:e år utföra dessa tillsyner. Vid besöken har de riktlinjer som barn- och ungdomsnämnden fastställt utgjort underlag tillsammans med de övriga styrdokument som skollag och läroplan, vilka till viss del styr hur fristående förskolor och pedagogisk omsorg ska arbeta.

Flera av de genomförda tillsynerna har lett till krav på åtgärder i form av föreläggande eller anmärkning. En generell brist gäller det systematiska kvalitetsarbetet på huvudmannanivå.

Insyn har inte genomförts under 2024. För tillsynen av fristående skolor ansvarar Statens Skolinspektion.

Volymtal, personalstatistik och nämndindikatorer

Volymutveckling

Basuppdrag (volymmått)	2020	2021	2022	2023	2024
Antal barn i förskolan (kommunal + fristående)	8 414	8 344	8 202	8 169	8 023
Antal barn i pedagogisk omsorg (fristående)	122	86	64	47	35
Antal elever i förskoleklass/grundskola (kommunal + fristående)	18 790	18 997	19 137	19 155	18 796
Antal elever i anpassad grundskola (kommunal + fristående)	204	243	263	277	292
Antal barn i fritidshem (kommunal + fristående)	7 103	7 109	7 408	7 589	7 627
Antal barn i öppen fritidsverksamhet (fristående)	403	511	554	690	750

Basuppdrag (volymmått kommunal verksamhet)	2020 ³	2021	2022	2023	2024
Antal barn i kommunala förskolan	-	6 632	6 529	6 470	6 239
Antal barn i kommunal pedagogisk omsorg	-	15	7	6	0
Antal elever i kommunal förskoleklass/grundskola	-	16 164	16 371	16 446	16 210
Antal elever i kommunal anpassad grundskola	-	224	263	279	289

³ Statistik avseende resursfördelning i kommunal verksamhet saknas för år 2020

Basuppdrag (volymmått kommunal verksamhet)	2020 ³	2021	2022	2023	2024
Antal barn i kommunala fritidshem	-	6 677	6 943	7 174	7 141

Kommentar

Siffrorna avser ett medelvärde för antal inskrivna barn/elever per den 15:e varje månad under 2024.

I enlighet med befolkningsprognosen minskar antalet barn i förskolan i förhållande till tidigare år. Även pedagogisk omsorg förväntas minska då utförare avslutar sin verksamhet. Inom förskolan ser man att andelen placerade barn i fristående förskolor har ökat de senaste åren trots att totala antalet inskrivna barn är färre.

Elevantalet i grundskolan minskar i enlighet med befolkningsprognosen, medan elevantalet i anpassad grundskola ökar. Antalet barn i fritidshem och öppen fritidsverksamhet når sin högsta nivå i september och oktober, för att därefter minska.

Personal

Personal	2020	2021	2022	2023	2024
Antal tillsvidareanställda	4 610	4 684	4 786	4 762	4 649
Total sjukfrånvaro	9,3	8,7	8,8	8,5	9,0
Personalavgångar externt	5,1	4,6	10,1	6,4	6,8

Kommentar

Sjukfrånvaron har ökat under året. Vi ser en ökning inom de flesta av våra verksamheter men den största ökningen står förskolan för. Det är främst långtidsfrånvaron som ökar.

Nämndindikatorer

Målområde: Medborgare

Kommunövergripande mål: Skolor med fokus på kunskap och studiero

Mål uppnått	Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	2024	Önskad riktning
Delvis	Maximalt lärande Alla barn och elever utmanas utifrån sina förutsättningar för att nå så långt som möjligt i lärande och kunskapsutveckling	Observationsmaterial för varje barns språkutveckling. Andel 5-åringar som nått kriterium 3-4. (Vårens resultat)	77	79	81	85
		Observationsmaterial för varje barns matematikutveckling. Andel 5-åringar som nått kriterium 3-4. (Vårens resultat. ⁴)	I.U	I.U	82	75
		Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i matematik, kommunala skolor, andel (%) (Källa: Kolada N15454)	68	65	68	68
		<i>Flickor</i>	69	63	68	69
		<i>Pojkar</i>	66	66	69	67
		Elever i åk 3 som deltagit i alla delprov som klarat alla delprov för ämnesprovet i svenska och svenska som andraspråk, kommunala skolor, andel (%) (Källa: Kolada N15452)	70	65	66	72
		<i>Flickor</i>	75	69	73	77
		<i>Pojkar</i>	65	62	58	67
		Elever i åk 6 med lägst betyg E i matematik, andel (%) (Källa: Kolada N15485)	89,4	86,0	85,0	89,4
		<i>Flickor</i>	88,2	86,6	86,3	88,2
		<i>Pojkar</i>	90,4	85,3	83,9	90,4
		Elever i åk 6 med lägst betyg E i svenska, andel (%) (Källa: Kolada N15488)	94,0	92,4	91,5	94,0

⁴ Observationsmaterial för varje barns matematikutveckling startar ht 2023

Mål uppnått	Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	2024	Önskad riktning
		<i>Flickor</i>	96,6	96,5	95,5	96,6
		<i>Pojkar</i>	91,5	88,5	88,0	91,5
		Elever i åk 6 med lägst betyg E i svenska som andraspråk, andel (%) (Källa: Kolada N15516)	62,5	57,9	58,2	62,5
		<i>Flickor</i>	67,7	60,4	67,8	67,7
		<i>Pojkar</i>	58,1	55,3	50,6	58,1
		Meritvärde årskurs 9, kommunala skolor (Källa: Kolada N15505)	228,5	229,3	225,0	229,0
		<i>Flickor</i>	245,3	242,1	230,7	245,0
		<i>Pojkar</i>	213,2	216,6	219,9	216,0
		Behörighet till nationellt program, kommunala skolor, % (Källa: Kolada N15436)	83,5	85,3	80,7	85,0
		<i>Flickor</i>	84,9	85,2	78,8	85,0
		<i>Pojkar</i>	82,3	85,3	82,5	85,0
Delvis	Likvärdiga möjligheter Förskola/skola är likvärdig, där varje barn/elev har möjlighet att lyckas	Andel inskrivna barn i förskolan i ålder 3-5 år (Källa: Kolada N11821) ⁵	96,7	96,8	Delår 2 2025	97
		Heltidstjänster i förskolan med förskolläraryrkelegitimation, kommunal regi, andel (%) (Källa: Kolada N11810)	39	38	Delår 2 2025	42
		Frånvaro över 40%, andel elever (%), förskoleklass och grundskola samt anpassad grundskola (Källa: Skola24 ⁶)				

⁵ Nyckeltalet finns inte könsuppdelat

⁶ Eget verksamhetssystem

Mål uppnått	Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	2024	Önskad riktning
		Årskurs F-6	0,8	1,7	2,1	0,8
		<i>Flickor</i>	0,6	1,6	2,0	1,0
		<i>Pojkar</i>	0,9	1,9	2,2	1,0
		Årskurs 7-9	5,0	6,9	7,7	5,0
		<i>Flickor</i>	6,1	8,2	9,3	6.0flickor
		<i>Pojkar</i>	3,9	5,8	6,3	5,0
		Anpassad grundskola	7,2	5,0	5,1	4,0
		<i>Flickor</i>	6,6	3,6	4,3	3,0
		<i>Pojkar</i>	7,5	5,7	5,7	5,0
Delvis	Lust och engagemang Alla barn och elever känner sig trygga och motiverade till lärande	Mitt barns välbefinnande i förskolan, medelvärde för frågeområde i attitydundersökning till vårdnadshavare i förskolan (Källa: Attitydundersökning)	6,4	6,2	6,2	6,4
		<i>Flickor</i>	6,4	6,3	6,2	6,4
		<i>Pojkar</i>	6,3	6,2	6,2	6,4
		Min syn på klimatet i klassrummet, medelvärde för frågeområde i attitydundersökning till grundskoleelever (Källa: Attitydundersökning) ⁷	5,8	5,7	5,7	5,9
		<i>Flickor</i>	5,8	5,7	5,7	5,9
		<i>Pojkar</i>	5,9	5,8	5,8	5,9
		Min syn på klimatet i fritidshemmet, medelvärde för frågeområde i attitydundersökning till elever i fritidshem (Källa: Attitydundersökning) ⁸	6,2	6,1	6,1	6,3
		<i>Flickor</i>	6,2	6,2	6,2	6,3

⁷ 2023 och 2024 avser åk 3-9 pga justerad enkät.

⁸ 2023 och 2024 avser åk 3-9 pga justerad enkät.

Mål uppnått	Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	2024	Önskad riktning
		<i>Pojkar</i>	6,2	6,1	6,1	6,3

Målområde: Ekonomi

Kommunövergripande mål: En hållbar ekonomi

Mål uppnått	Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	2024	Önskad riktning
	God ekonomisk styrning Ekonomi är i balans	Avvikelse mot budget, %	-0,8	-1,5	0,4	>=0
		Träffsäkerhet i ekonomiprognos. Avvikelse per sista augusti samt sista oktober jämfört med årsbokslut, % av nämndens budget	aug 0,1 okt 0	aug -0,5 okt 0	aug 0,4 okt 0,4	Aug <=1,0 Okt <=0,5
		Lokalernas andel av total budgetram, %	16,5	17,5	17,7	Max 16 %
	Kostnadseffektivt lokalutnyttjande	Nyttjandegrad (<i>antalet barn/elever den 31/5 i förhållande till lokalernas fastställda maxkapacitet.</i>)	Gsk: 86% Fsk: 77%	Gsk: 88% Fsk: 92%	Gsk: 84 % Fsk: 94 %	Gsk: 90% Fsk: 95%

Målområde: Verksamhet

Kommunövergripande mål: En organisation med hög produktivitet och effektivitet

Mål uppnått	Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	2024	Önskad riktning
	Digitaliseringens möjligheter tas tillvara En strukturerad och likvärdig uppföljning av verksamheten görs och digitaliseringens möjligheter tillvaratas för att ge tillförlitliga beslutsunderlag för verksamhetsutveckling. Automatisering sker av processer som är lämpliga för detta.	Måluppfyllelse i objektplanen. Andel slutförda aktiviteter (%).	38	32	85	90

Målområde: Medarbetare

Kommunövergripande mål: Linköpings kommun är en attraktiv arbetsgivare med en hållbar kompetensförsörjning

	Nämndmål	Nämndindikator	2022	2023	2024	Önskad riktning
	Goda arbetsplatser Varje medarbetare känner arbetsglädje och stolthet samt har inflytande och möjlighet att utvecklas.					
		* Total sjukfrånvaro, %	8,8	8,5	9,1	7,9
		Män	6,2	5,8	5,4	5,5
		Kvinnor	9,4	9,2	9,9	8,4
		* Hållbart medarbetarengagemang (HME)	76	76	75	77
		* Andel nyanställda kvar i organisationen (%)	70,5	74,8	62,9	71
	Hållbart chef- och ledarskap	* Antal medarbetare per 1:a linjens chef	64	63	60	63

	Varje chef leder och utvecklar sina verksamheter mot uppsatta mål med mod, engagemang och mänsklighet.					
		Män	97	I.U.	I.U.	97
		Kvinnor	59	I.U.	I.U.	59
		* Chefsindex	I.U.	68	71	69
	Nya vägar för kompetensförsörjning <i>Utveckling av den digitala medarbetaren, ett ansvarstagande för ett livslångt lärande och ett aktivt arbete med professionsanalyser för rätt använd kompetens skapar nya vägar för kompetensförsörjningen.</i>	* Avgångsålder pension	64,3	65	65,5	65,1
		Män	64,9	64,9	66,2	65,5
		Kvinnor	64,3	65	65,5	65
		* Andel heltidsanställningar (%)	93,2	93,7	93,9	93,7
		Män	96,2	96,4	96,5	96,5
		Kvinnor	92,7	93	93,4	93,1
		* Personalavgångar externt (%)	10,1	6,4	6,8	4,7
		Män	9,1	5,6	8,4	4,1
		Kvinnor	10,3	6,6	6,4	4,8
		<i>Ev egna indikatorer</i>				